

Zarządzenie nr 2/24
z dnia 12 lutego 2024r
Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach
w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich

Na podstawie art. 22b pkt 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1304) **zarządza się, co następuje:**

§ 1.

Wprowadzam w życie w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach standardy ochrony małoletnich.

§ 2.

1. Ochrona małoletnich w Ośrodku Kuratorskim funkcjonuje w oparciu o przyjęte standardy ochrony małoletnich przez Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach, których wykaz stanowi **załącznik nr 1** do zarządzenia.
2. Standardy o których mowa w ust. 1 uwzględniają specyfikę Ośrodka Kuratorskiego Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach (charakter, rodzaj).
3. Ochrona małoletnich w Ośrodku Kuratorskim stanowi ogół działań Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach, Kierownika Ośrodka Kuratorskiego oraz kuratorów/specjalistów/wolontariuszy pracujących w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach, podejmowanych dla zapewnienia ochrony małoletnich w sposób zgodny i spójny z wprowadzonymi standardami ochrony małoletnich.

§ 3.

Celem wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w Ośrodku Kuratorskim jest zapewnienie:

- 1) zgodności działalności wszystkich podmiotów Ośrodka ze standardami ochrony małoletnich;
- 2) przestrzegania i promowania zasad bezpiecznych relacji na linii kurator/specjalista/wolontariusz - nieletni, nieletni - nieletni;
- 3) stosowania skutecznych mechanizmów kontroli standardów ochrony małoletnich;
- 4) bieżącego monitorowania i ewaluacji standardów ochrony małoletnich;
- 5) szybkiego reagowania w sytuacji pojawiających się podejrzeń krzywdzenia dziecka.

§ 4.

1. Ochronę małoletnich w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach realizują następujące działania:

- a) opracowanie i wdrożenie wewnętrznych standardów i wskaźników ochrony małoletnich;
- b) opracowanie niezbędnych procedur, regulaminów, polityk i innych mechanizmów stosowania standardów ochrony małoletnich;
- c) upowszechnienie standardów ochrony małoletnich wśród pracowników, rodziców, samych małoletnich;
- d) wyznaczenie osób odpowiedzialnych za różne aspekty realizowania standardów ochrony małoletnich;
- e) prowadzenie instruktarzu i szkoleń z zakresu dokumentacji regulującej stosowanie standardów ochrony małoletnich;
- f) monitorowanie i ocena funkcjonowania standardów ochrony małoletnich.

2. Zasady i sposoby realizacji standardów ochrony małoletnich regulują w Ośrodku obowiązujące polityki, regulaminy, instrukcje, procedury i zarządzenia dyrektora.

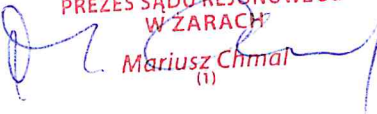
§ 5.

1. Zadania związane ze stosowaniem standardów ochrony małoletnich realizują kuratorzy/specjaliści/wolontariusze zatrudnieni w Ośrodku Kuratorskim.
2. Za wprowadzenie standardów ochrony małoletnich odpowiedzialny jest Prezes Sądu Rejonowego w Żarach.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

PREZES SĄDU REJONOWEGO
W ŻARACH
Mariusz Chmal
(1)

Załączniki do zarządzenia:

1. Załącznik nr 1 – Standardy ochrony małoletnich w Specjalnym Ośrodku Kuratorskim przy Sądzie Rejonowym w Żarach.

**Standardy ochrony małoletnich
w Ośrodku Kuratorskim nr 1
przy Sądzie Rejonowym Żarach
(wersja skrócona)**

Żary, 12 luty 2024r.

Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczną ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

1. w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 we Żarach nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
2. wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest osobą krzywdzoną;
3. podejmowane postępowanie nie może naruszać praw małoletniego;
4. małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłym oraz rówieśnikami;
5. małoletni wiedzą, do kogo się zwracać i prosić o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych;
6. rodzice/opiekunowie prawni małoletnich poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania bez stosowania krzywdzenia oraz potrafią uczyć zasad bezpieczeństwa.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami krzywdzenia oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

Standardy ochrony małoletnich

Preambula

Zasadą obowiązującą pracowników Ośrodka Kuratorskiego Nr 1 we Żarach jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka i poszanowanie jego praw. Każdy pracownik zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie. Pracownik ośrodka, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

[Zasady ogólne]

§ 1. 1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez personel w ośrodku jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.

2. Personel ośrodka traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Personel ośrodka działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze oraz w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, pedagogicznych i niepedagogicznych, stażystów i wolontariuszy.

§ 2. 1. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

2. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji własnego zachowania.

[Zasady komunikacji]

§ 3. Zasady komunikacji z małoletnim:

- a) w komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwość i szacunek;
- b) słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji;
- c) nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego; nie wolno krzyknąć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.

[Zachowania niedozwolone wobec małoletnich]

§ 4. 1. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich; obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

2. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz

- wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby ośrodka, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
  4. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletniego.
  5. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznej lub seksualnej, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletniemu treści erotycznych i pornograficznych.
  6. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
  7. Szanuj prawo małoletniego do prywatności; jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej, jak to możliwe.
  8. Jeśli pojawi się konieczność, porozmawiania z małoletnim na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych; możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
  9. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do ośrodka za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami prawnymi są kanały służbowe.
  10. Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu – jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając jego o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie).
  11. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
  12. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
  13. Szczególną ostrożność należy zachować wobec małoletniego, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi.
  14. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

15. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z małoletnim. Należy zadbać o to, aby w miarę możliwości w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała im osoba z instytucji.
16. Przy podejmowaniu kontaktu z małoletnim z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwzględnia się w sposób szczególny tę kwestię.

Rozdział II

Zasady i procedury podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

[Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego]

§ 5. 1. Pracownicy ośrodka lub pozostały personel zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny w następujących regulacjach:

- Art. 197. [Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej];
- Art. 198. [Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności];
- Art. 199.1 [Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia];
- Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego];
- Art. 200a. [Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego];
- Art. 200b. [Propagowanie pedofilii];
- Art. 202. [Publiczne prezentowanie treści pornograficznych];
- Art. 203. [Zmuszenie do uprawiania prostytucji];
- Art. 204. 3. [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo].

2. Zgodnie z art. 304 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

3. Uwagę wychowawcy lub pozostały personel powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

- a) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
- b) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. małoletni często je zmienia;
- c) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
- d) małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;

- e) małełtni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- f) małełtni boi się rodzica lub opiekuna;
- g) małełtni boi się powrotu do domu;
- h) małełtni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
- i) małełtni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- j) małełtni moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
- k) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małełtniego.

[Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małełtniego w środowisku domowym]

§ 6. 1. W przypadku powzięcia przez wychowawcę lub pozostały personel podejrzenia, że małełtni jest krzywdzony, wychowawca lub pozostały personel ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji kierownikowi ośrodka oraz sporządzić notatkę służbową.

2. Wychowawca, który powziął informację o krzywdzeniu małełtniego przeprowadza z nim rozmowę w obecności drugiego wychowawcy (w miarę możliwości w obecności psychologa bądź pedagoga).
3. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małełtniego lub podejrzenia krzywdzenia małełtniego, personel ośrodka ma obowiązek wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała lub rozważyć inną formę pomocy przedmedycznej.
4. Rozmowa, o której mowa w § 6 ust. 2 ma na celu ustalenie podstawowych faktów (miejsce zdarzenia, opis zdarzenia, obecność członków środowiska domowego, obserwatorzy zdarzenia, świadkowie, częstotliwość) oraz wsparcie emocjonalne małełtniego. Rozmowa odbywa się w odpowiednich warunkach, to znaczy w miejscu zapewniającym małełtniemu poczucie bezpieczeństwa oraz prywatności.
5. Rozmowa odbywa się w oparciu o zasady poszanowania małełtniego. Podczas rozmowy małełtni zostaje zapewniony o słuszności ujawnienia faktu doświadczania krzywdzenia oraz zostaje poinformowany, że nawet bardzo bliska osoba nie ma prawa go krzywdzić.
6. Osoby przeprowadzające rozmowę koncentrują się na kontakcie z wysłuchują, co małełtni ma do powiedzenia, są uważni na pozawerbalne przejawy uczuć małełtniego – zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, itp., pomagając małełtniemu poradzić sobie z nimi. Przebieg rozmowy dokumentowany jest w formie notatki służbowej (załącznik nr 1).
7. Kierownik ośrodka organizuje spotkanie z rodzicami lub opiekunami prawnymi małełtniego, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu. W spotkaniu, w miarę możliwości kadrowych, uczestniczy psycholog lub pedagog, a także wychowawca grupy, do której uczęszcza małełtni.
8. W trakcie rozmowy kierownik ośrodka odwołuje się do wspólnego celu, jakim jest dobro małełtniego, dokonuje opisu problemu i szkód jakie ponosi małełtni – przedstawia rodzicom lub opiekunom prawnym ocenę sytuacji.

9. W trakcie rozmowy rodzice lub opiekunowie prawni małoletniego zostają poinformowani o dostępnych możliwościach objęcia ich środowiska domowego wsparciem oraz o obowiązku zgłoszenia przez ośrodek podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (w zależności od oceny sytuacji i skorelowanej z nią interwencją: policja, prokuratura, sąd rodzinny). Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej.
10. Po przeprowadzeniu rozmowy z rodzicami lub opiekunami prawnymi małoletniego, kierownik ośrodka informuje odpowiednie podmioty, o których mowa w § 6 ust. 9.
11. W przypadku stwierdzenia niezasadności podejrzenia krzywdzenia małoletniego kierownik ośrodka lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu stwierdzają ten fakt w notatce służbowej, o której mowa w § 6 ust. 9. Zaleca się dalszą obserwację małoletniego.

[Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub pozostały personel ośrodka kuratorskiego]

§ 7. 1. Osoba, która uzyskała informację, że małoletni jest krzywdzony przez wychowawcę lub pozostały personel ośrodka, ma obowiązek jej przekazania do kierownika ośrodka, a na jego prośbę sporządzić notatkę służbową.

2. Kierownik ośrodka organizuje spotkanie z pracownikiem lub pozostałym personelem ośrodka, informuje ich o podejrzeniu. W niniejszym spotkaniu uczestniczy w miarę możliwości kadrowych psycholog, pedagog, ewentualnie wychowawca grupy, do której uczęszcza małoletni.
3. W trakcie rozmowy kierownik ośrodka odwołuje się do wspólnego celu, jakim jest dobro małoletniego, dokonuje opisu problemu i szkód jakie ponosi małoletni – przedstawia ocenę sytuacji.
4. Spotkanie ma na celu omówienie sytuacji małoletniego i zasadności podejrzeń oraz wypracowanie sposobu postępowania w tym konkretnym przypadku. Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej (załącznik nr 2)
5. W przypadku stwierdzenia niezasadności podejrzenia krzywdzenia małoletniego kierownik ośrodka lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu stwierdzają ten fakt w notatce służbowej o której mowa w § 7 ust. 4.
6. W przypadku zasadności podejrzeń co do krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub pozostałego personelu ośrodka, kierownik ośrodka informuje o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych małoletniego oraz odpowiednie instytucje.
7. Wobec wychowawcy w stosunku, do którego zachodzi zasadność podejrzenia popełnienia przestępstwa podejmuje się kroki zgodne z Kodeksem Pracy oraz innymi przepisami prawa.
8. Wobec pozostałego personelu ośrodka (stażyści, praktykanci, wolontariusze) w stosunku, do którego zachodzi zasadność podejrzenia przestępstwa podejmuje się kroki zgodne z ogólnymi przepisami prawa.
9. Wszyscy pracownicy ośrodka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub

informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, włączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

[Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego w związku z agresją i przemocą rówieśniczą]

§ 8. 1. W przypadku powzięcia przez wychowawcę ośrodka lub pozostały personel podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, wychowawcę lub pozostały personel ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji kierownikowi ośrodka oraz sporządzić notatkę służbową.

2. Pracownik ośrodka, który powziął informację o krzywdzeniu małoletniego przeprowadza z n/im rozmowę w obecności drugiego pracownika w miarę możliwości w obecności psychologa bądź pedagoga).
3. Wychowawca ośrodka, który jest świadkiem agresywnego zachowania małoletnich jest zobowiązany do:
  - a) natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację;
  - b) odizolowania od grupy małoletniego zachowującego się agresywnie;
  - c) w razie potrzeby wezwania pomocy (innego wychowawcy, pracownika obsługi);
  - d) udzielenia pomocy małoletniemu doznającemu agresji i zabezpiecza bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
4. Jeżeli to możliwe, wychowawca ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. O zajściu informuje kierownika.
5. Szczególną opieką wychowawcy otoczony zostaje małoletni doznający agresji lub przemocy rówieśniczej w ramach zajścia. Otrzymuje wsparcie i jeśli to potrzebne – pomoc przedmedyczną.
6. Małoletni przejawiający zachowania agresywne ma możliwość wyjaśnienia powodów swego zachowania i podjęcia działań w celu zakończenia sytuacji. Ma prawo do uzyskania pełnej informacji dotyczącej jego sytuacji.
7. O udziale uczestników w zajściu, uzyskanych wyjaśnieniach i podjętych przez ośrodek krokach informowani są rodzice w możliwie najkrótszym czasie. Zaleca się dalszą obserwację małoletnich (osobę stosująca i doznającą agresji/przemocy rówieśniczej).
8. Przebieg interwencji, rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej.
9. Jeśli zachowanie małoletniego nie ulega poprawie, wychowawca zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do ośrodka:
  - a) przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat małoletniego, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego;
  - b) na prośbę wychowawcy i w jego obecności rozmowę przeprowadza kierownik ośrodka (w obecności rodziców/opiekunów prawnych) analizując przyczyny zachowania uczestnika, pomagając rodzicom/opiekunom prawnym w doborze metod wychowawczych;

- c) z rozmowy z małoletnim i rodzicem wychowawca sporządza notatkę, którą podpisuje rodzic/opiekun prawny.
10. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji małoletniego z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca w porozumieniu z kierownikiem ośrodka składa notatkę urzędową do Sądu Rejonowego w Żarach, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z propozycją o zmianę stosowanego środka wychowawczego.

Rozdział III

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

- § 9. 1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w ośrodku podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez kierownika ośrodka, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji aktów prawnych, mających wpływ na kształt przyjętych standardów oraz procedur. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować (załącznik nr 6).
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ośrodku, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
  3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ośrodku, dokonuje kierownik ośrodka lub osoba przez niego upoważniona.
  4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w § 9 ust. 3, wykaze niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w § 9 ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.
  5. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w ośrodku, dokonuje kierownik ośrodka.

Rozdział IV

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

- § 10. 1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi kierownik ośrodka uzyskuje informacje czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związane z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych

związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi.

3. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu ośrodka do stosowania standardów ochrony małoletnich jest kierownik ośrodka. Kierownik może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu ośrodka do stosowania standardów ochrony małoletnich.
4. Osoba upoważniona przez kierownika ośrodka, o której mowa w § 10 ust. 3, musi legitymować się co najmniej 5 letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników placówki, obejmujących następujące zagadnienia:
  - a) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
  - b) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich;
  - c) odpowiedzialność prawna pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich;
  - d) stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Rozdział V

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

[Zasady i sposób udostępniania standardów rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni]

§11. 1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Sądu Rejonowego w Żarach.

2. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej Sądu Rejonowego w Żarach, o której mowa w § 11 ust. 1 za pośrednictwem przyjętych kanałów komunikacji.
3. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej. Za udostępnienie dokumentu odpowiada personel ośrodka kuratorskiego.
4. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

[Zasady i sposób udostępniania standardów — małoletnim]

§ 12. 1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Sądu Rejonowego w Żarach.

2. Kierownik ośrodka wywiesza w widocznym miejscu w budynku placówki standardy ochrony małoletnich, w wersji pełnej oraz skróconej. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich.

Rozdział VI

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

- § 13. 1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego ośrodek posiada wiedzę, zostaje odnotowany w ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu (załącznik nr 9)
2. Ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi.
  3. Dokumenty związane ze zgłoszonymi incydentami przechowuje się w teczce małoletniego i/lub aktach osobowych pracownika ośrodka, w zależności od rodzaju ujawnionych lub zgłoszonych incydentów.
  4. Każdorazowy wpis do ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i ewentualnej aktualizacji standardów ochrony małoletnich.

Rozdział VII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

- § 14. 1. Na terenie Ośrodka dostęp dziecka do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika pełniącego dyżur na zajęciach.
2. W przypadku gdy dostęp do Internetu w Ośrodku realizowany jest pod nadzorem pracownika jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
  3. Osoba odpowiedzialna za dostęp do Internetu w Ośrodku przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
  4. Ośrodek zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach.

PREZES SĄDU REJONOWEGO
W ŻARACH
Mariusz Chmal
(1)

*Załącznik do Zarządzenia Nr.2 z 12 lutego 2024r
Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach w sprawie
Standardów Ochrony Małoletnich
obowiązujących w Ośrodku Kuratorskim Nr 1
przy Sądzie Rejonowym w Żarach.*

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W OŚRODKU KURATORSKIM NR 1
PRZY SĄDZIE REJONOWYM
W ŻARACH**

Żary, 12 luty 2024r.

Spis treści

ROZDZIAŁ 1	
Podstawowe terminy k. 4	
ROZDZIAŁ 2	
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a wychowawcami pracującymi w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach k. 5	
ROZDZIAŁ 3	
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich k.9	
ROZDZIAŁ 4	
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez wychowawcę, innego małoletniego lub opiekuna k.11	
ROZDZIAŁ 5	
Zasady ochrony danych osobowych małoletniego k.13	
ROZDZIAŁ 6	
Zasady ochrony wizerunku małoletniego k.13	
ROZDZIAŁ 7	
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie k.14	
ROZDZIAŁ 8	
Zasady aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie wychowawców ośrodka kuratorskiego do stosowania standardów ochrony małoletnich k.15	
ROZDZIAŁ 9	
Zasady udostępniania rodzicom i małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania k. 16	
ROZDZIAŁ 10	
Monitoring stosowania standardów ochrony małoletnich k. 16	
ROZDZIAŁ 11	
Zapisy końcowe k. 16	

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach.

- 1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 5) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 6) Rozporządzenie ministra sprawiedliwości w sprawie Ośrodków Kuratorskich z dnia 23 listopada 2022r. (Dz.U.2022 poz.2449);
- 7) Ustawa o wspierania i resocjalizacji nieletnich z dnia 09 czerwca 2022r.
  - a. (Dz.U.2022 poz 1700);
- 8) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U.1982 nr 35 poz.228);
- 9) Ustawa o Kuratorach Sądowych z dnia 27 lipca 2001r. ze zmianami (Dz. U. 2023.1095 z dnia 13 czerwca 2023r.)
- 10) Plan wychowawczy pracy Ośrodka Kuratorskiego.
- 11) Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWOWE TERMINY

§ 1.

Ilekcioć w nierniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Prezes Sądu Rejonowego w Żarach** – należy rozumieć Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach, przy którym działa Ośrodek Kuratorski Nr 1 w Żarach;
- 2) **Kierownik Ośrodka Kuratorskiego** – należy przez to rozumieć kierownika Ośrodka Kuratorskiego Nr 1 w Żarach;
- 3) **Ośrodku** – należy przez to rozumieć Ośrodek Kuratorski Nr 1 w Żarach;
- 4) **Wychowawca** – należy przez to rozumieć osobę kuratora sądowego oraz inne osoby realizujące zadania w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 w Żarach;
- 5) **Personel** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Ośrodka Kuratorskiego na mocy odrębnych przepisów (np. firma sprząająca, firmy usługowe, konserwator);
- 6) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć nieletniego, skierowanego do Ośrodka Kuratorskiego na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego.
- 7) **Opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawicielu ustawowym;
- 8) **Przedstawiciel ustawowy** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą małoletniego, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 9) **Zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekunów małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 10) **Krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym wychowawcę Ośrodka Kuratorskiego lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechywanie.

Krzywdzeniem jest:

- a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
- b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
- c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),

- d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
- e) **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
- 11) **Dane osobowe małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego Ośrodka Kuratorskiego;
- 12) **Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach pracownika Ośrodka Kuratorskiego, kierownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
- 13) **Osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Prezesa Sądu Rejonowego informatyka Sądu Apelacyjnego w Poznaniu sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez małoletnich na terenie Ośrodka Kuratorskiego oraz nad ich bezpieczeństwem w Internecie.

ROZDZIAŁ 2

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A WYCHOWAWCAMI OŚRODKA KURATORSKIEGO

§ 2.

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji wychowawców:

1) Prezes Sądu Rejonowego w Żarach lub kierownik Ośrodka Kuratorskiego, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w *Rejestrze z dostępem ograniczonym* lub *Rejestrze osób*, w stosunku do których Państwowa Komisja do Spraw Przeciwdziałania Wykorzystaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr;

2) Prezes Sądu Rejonowego w Żarach lub kierownik Ośrodka Kuratorskiego uzyskuje informacje dostarczone z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji;

3) Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do Spraw Przeciwdziałania Wykorzystaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta;

4) Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Prezes Sądu drukuje i składa do akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze;

5) W przypadku wychowawców, niezatrudnionych w Sądzie Rejonowym (na umowę) informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego drukuje Kierownik Ośrodka i składa do akt osobowych, wychowawcy niezatrudnionego w Sądzie Rejonowym w Żarach. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze;

6) Kierownik Ośrodka Kuratorskiego od kandydata na wychowawcę, niezatrudnionego w Sądzie Rejonowym w Żarach pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności oraz z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;

7) Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;

8) Prezes Sądu Rejonowego w Żarach pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej;

9) Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

10) Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.* Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi **załącznik 1** do niniejszych Standardów.

§ 3.

1. Zasady bezpiecznych relacji wychowawców Ośrodka Kuratorskiego z jego małoletnimi:

1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez wychowawców Ośrodka Kuratorskiego jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Wychowawca traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie;

2) zasady bezpiecznych relacji wychowawców z małoletnimi obowiązują wszystkich wychowawców i personel;

3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.

2. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

3. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego w kontakcie z małoletnimi:

1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do małoletniego z szacunkiem;

2) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;

3) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;

4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);

5) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989.

4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

5. Małoletni ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.

6. W przypadku konieczności rozmowy z małoletnim na osobności, wychowawca powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego wychowawcę o uczestniczenie w rozmowie.

7. Wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.

8. Wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.

9. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.

10. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletnich.

11. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego nie wyraził na to pisemnej zgody.

12. Wychowawcy zabrania się przyjmowania prezentów od małoletnich oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku szkolnym np. prezentówskładkowych, kwiatów, czekoladek, itp.

§ 4.

Wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z małoletnim;
- 2) składać małoletniemu propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

§ 5.

1. Wychowawca zobowiązany jest do zapewnienia małoletnim, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. Wychowawcy zobowiązani są do przedstawienia małoletnim Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Ośrodku i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
3. W przypadku, kiedy wychowawca zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania kierownika Ośrodka Kuratorskiego (np. zauroczenie małoletniego w wychowawcy, bądź wychowawcy w małoletnim). W przypadku braku możliwości wyjaśnienia sprawy przez kierownika Ośrodka Kuratorskiego, wówczas zgłasza on o zaistniałej sytuacji informację Prezesowi Sądu Rejonowego w Żarach.

§ 6.

1. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
2. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, itp.
3. Wychowawcom Ośrodka nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu wychowawcy, małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem małoletniego.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym, bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Wychowawca Ośrodka nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Wychowawca, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. Niedopuszczalne jest również spanie wychowawcy w jednym łóżku lub pokoju z małoletnim podczas wycieczek z Ośrodka.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny wychowawcy i personelu z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) Pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/ jego opiekun wyrazi zgodę;
  - 2) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
  - 3) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w poruszaniu się po ośrodku.

§ 7.

1. Kontakt poza godzinami pracy z małoletnimi jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z małoletnim lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie Ośrodka Kuratorskiego.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim, opiekunem lub też wychowawcą poza godzinami pracy Ośrodka Kuratorskiego, dozwolone są środki:
  - 1) służbowy telefon (telefon komórkowy kierownika Ośrodka oraz wychowawców);
  - 2) służbowy e-mail;
  - 3) służbowy komunikator (Watts ap, Messenger na służbowym telefonie wychowawcy);
4. W przypadku, gdy wychowawcę łączy z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i wychowawców.
5. Jeżeli wychowawca uzna, że musi dla dobra małoletniego spotkać się z nim poza terenem Ośrodka Kuratorskiego, poza godzinami pracy to musi uzyskać na to zgodę kierownika Ośrodka Kuratorskiego i pisemną zgodę opiekuna małoletniego.

ROZDZIAŁ 3

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

§ 8.

1. Wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich. Takie jak:
  - 1) małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
  - 2) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - 3) małoletni żebrze - małoletni jest głodny;
  - 4) małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
  - 5) małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych; małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
  - 6) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
  - 7) pojawia się niechęć do zajęć fizycznych - małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
  - 8) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
  - 9) małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - 10) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
  - 11) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje

- się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- 12) małełtni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
  - 13) małełtni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
  - 14) używa środków psychoaktywnych;
  - 15) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małełtniego);
  - 16) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małełtniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
  - 17) małełtni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
  - 18) małełtni ucieka z domu;
  - 19) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małełtniego;
  - 20) małełtni mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u małełtniego współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że małełtni jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:
- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnić przyczyn obrażeń małełtniego;
  - 2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małełtniego;
  - 3) rodzic (opiekun) mówi o małełtnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje małełtniego (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
  - 4) rodzic (opiekun) poddaje małełtniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małełtniego;
  - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małełtniego;
  - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małełtni;
  - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
  - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
  - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
  - 10) wypowiada się niespójnie;
  - 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małełtniego;
  - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
  - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
  - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego monitorują sytuację i dobrostan małełtniego.

ROZDZIAŁ 4

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ WYCHOWAWCĘ, OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO MAŁOLETNIEGO LUB OPIEKUNA

§ 9.

1. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osoby trzecie, związane z Ośrodkiem tj. wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego, organizacji i firmy współpracujących z Ośrodkiem:
  - 1) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu psychicznym i/lub fizycznym, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Wychowawca zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego wychowawca zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie małoletniego oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego. O zaistniałej sytuacji należy również powiadomić niezwłocznie kierownika Ośrodka Kuratorskiego, który pisemnie informuje o zdarzeniu Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach, a który następnie informuje Prezesa Sądu Okręgowego, jeżeli osobą podejrzaną o stosowanie przemocy jest kurator zawodowy.
  - 2) w przypadku, jeśli osobą podejrzaną o stosowanie przemocy wobec małoletniego jest kierownik Ośrodka Kuratorskiego lub wychowawca niezwłocznie powiadamia w schemacie działania jak punkcie 1).
  - 3) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić kierownika, aby ten mogła zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą;
  - 4) jeśli wychowawca zauważy inne niepokojące zachowania wobec małoletnich np. krzyki, niestosowne komentarze zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Poinformować kierownika Ośrodka Kuratorskiego, aby mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.
2. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę małoletnią:
  - 1) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest

do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia kierownika Ośrodka, aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe to przez osobę wskazaną przez kierownika Ośrodka Kuratorskiego, który przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego i osoby małoletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Wówczas kierownik Ośrodka Kuratorskiego jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny i/lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w § 9 ust.1;

- 2) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby małoletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia kierownika Ośrodka lub osobę przez niego wskazaną, aby przeprowadził rozmowę z opiekunami małoletniego i osoby małoletniej podejrzanej o stosowanie przemocy i opracowuje pisemnie działań naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o zaostrożenie zastosowanych środków wychowawczych.
  - 3) Każde zdarzenie z udziałem małoletniego jako ofiary lub sprawcy zostaje w formie notatki odnotowane w teczce małoletniego.
3. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez jego opiekuna:
- 1) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego. Ponadto zawiadamia kierownika Ośrodka, aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe to przez osobę wskazaną przez kierownika Ośrodka Kuratorskiego, która podejmuje działania, uzasadnione zaistniałą sytuacją. Kierownik Ośrodka Kuratorskiego powiadamia pisemnie najbliższy sąd rodzinny i prokuraturę rejonową, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w paragrafie 9 ustęp 1. Jednocześnie informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, kierownik Ośrodka Kuratorskiego **pilnie** sporządza notatkę do Wydziału Rodzinnego i Nietletnich w Zielonej Górze, w której zawiera wniosek o konieczności umieszczenia małoletniego poza rodziną lub placówką, w której przebywa.
  - 2) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo małoletniego. Powinien powiadomić kierownika Ośrodka Kuratorskiego, a ten porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja małoletniego się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić Sąd Rodzinny w Żarach.

§ 10.

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 3**.
2. Kartę załącza się do teczki małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec Wychowawcy, również do akt osobowych wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego, a w przypadku

wychowawcy niezatrudnionego w Sądzie Rejonowym w Żarach do akt osobowych w Ośrodku Kuratorskim.

ROZDZIAŁ 5

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO

§ 11.

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) wychowawca Ośrodka Kuratorskiego ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;

§ 12.

Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego może wykorzystać informacje o małoletnim w celach ośrodka lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości małoletniego oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletniego.

§ 13.

1. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
2. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy wychowawca Ośrodka Kuratorskiego jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

§ 14.

1. O wszelkich sprawach dotyczących kontaktu z mediami decyduje Prezes Sądu Rejonowego w Żarach lub Rzecznik Prasowy Sądu Okręgowego w Zielonej Górze.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 15.

Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.

§ 16.

1. Wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (tj. filmowanie, fotografowanie).
2. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 17.

1. Upublicznienie przez kierownika/wychowawcę Ośrodka Kuratorskiego wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna prawnego małoletniego.
2. Wizerunek małoletniego może zostać utrwalony i wykorzystany on wyłącznie na potrzeby dokumentowania pracy Ośrodka Kuratorskiego.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 18.

1. Ośrodek Kuratorski zapewnia małoletnim dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Ośrodku Kuratorskim w Żarach:
  - 1) Ośrodek Kuratorski zapewnia wychowawcom i małoletnim możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi;
  - 2) sieć Ośrodka jest monitorowana;
  - 3) sieć Ośrodka jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach (obecnie Wojciech Zamorski). Do zadań tej osoby należy między innymi:
    - a) zabezpieczenie sieci ośrodka przed niebezpiecznymi treściami,
    - b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
    - c) regularne sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony wychowawca stara się ustalić kto korzystał z komputerów w czasie ich wprowadzenia. Informację o małoletnim, który

korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony wychowawca przekazuje kierownikowi Ośrodka Kuratorskiego, który przeprowadza z małoletnim rozmowę dyscyplinującą. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy kierownik uzyska informacje, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;

- 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Wychowawca Ośrodka Kuratorskiego czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas zajęć;

ROZDZIAŁ 8

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNIICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE WYCHOWAWCÓW OŚRODKA KURATORSKIEGO DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

§ 20.

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach w Ośrodku Kuratorskim wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród wychowawców Ośrodka Kuratorskiego (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego Standardu.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Prezesowi Sądu Rejonowego w Żarach.
6. W ankiecie wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Ośrodku.
7. Dokonując monitoringu Standardów, kierownik Ośrodka Kuratorskiego może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród małoletnich, dotyczącej świadomości małoletnich korzystania z form pomocy realizowanych przez Ośrodek. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 5** do niniejszego Standardu.
8. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji Standardów bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy Ochrony Małoletnich będą wymagały aktualizacji.
9. W razie konieczności opracowuje zmiany w obowiązującym Standardzie i daje je do zatwierdzenia Prezesowi Sądu Rejonowego w Żarach.
10. Kierownik Ośrodka Kuratorskiego na polecenie Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza wychowawcom Ośrodka Kuratorskiego nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ 9

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICÓM I MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 21.

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Ośrodka Kuratorskiego ogólnodostępnym dla wychowawców Ośrodka Kuratorskiego, małoletnich oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Sądu Rejonowego w Żarach dostępny w Sekretariacie Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach oraz dostępny dla opiekunów na terenie Ośrodka Kuratorskiego w Żarach oraz dla małoletnich na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Kuratorskim.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami oraz przy przyjęciu małoletniego do Ośrodka Kuratorskiego, chyba że ulegnie zmianie – wówczas najbliższym zebraniu z opiekunami małoletnich.
4. Wychowawca daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun w oświadczeniu może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawią, wychowawca przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu. Oświadczenie stanowi **załącznik nr 6** do niniejszych Standardów.
5. Kierownik Ośrodka lub delegowani przez niego wychowawcy mają obowiązek zapoznania małoletnich ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby małoletni mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

ROZDZIAŁ 10

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 22.

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem jest osoba wskazana przez Prezesa Sądu Rejonowego w Żarach lub kierownika Ośrodka Kuratorskiego.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów i za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach Ochrony Małoletnich.
3. Szczegółowy opis „Standardów Ochrony Małoletnich” stanowi **załącznik nr 7 a i 7b**.

ROZDZIAŁ 11

ZAPISY KOŃCOWE

§ 23.

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla wychowawców Ośrodka Kuratorskiego, małoletnich i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla wychowawców

lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej.

PREZES SĄDU REJONOWEGO
W ZARACH
Mariusz Chmal
(1)

Dokumentacja funkcjonująca w Ośrodku Kuratorskim współtworząca politykę ochrony dzieci:

- Rozporządzenie ministra sprawiedliwości w sprawie Ośrodków Kuratorskich z dnia 23 listopada 2022r. (Dz.U.2022 poz 2449);
- Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 09 czerwca 2022r. (Dz.u.2022 poz 1700);
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U.1982 nr 35 poz.228);
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- Plan wychowawczy pracy Ośrodka Kuratorskiego w Zielonej Górze na rok 2024;
- Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA
PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH**

.....
miejsowość, data

Ja, ... nr PESEL.....
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się
z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym
w Żarach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Podpis

Załącznik nr 2
do Standardów Ochrony
Małoletnich w Ośrodku
Kuratorskim Nr 1
przy Sądzie Rejonowym
w Żarach

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH W
STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNIICH W OŚRODKU KURATORSKIM Nr 1 PRZY
SĄDZIE REJONOWYM W ŻARACH**

Ja, ... nr PESEL.....
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Ośrodku
Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
Podpis

**KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA W OŚRODKU KURATORSKIM NR 1
PRZY SĄDZIE REJONOWYM W ŻARACH**

Imię i nazwisko małoletniego:		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Opis działań podjętych przez wychowawcę i personel	Data	Działanie

Spotkanie z rodzicami/opiekunami małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zawiadomienie policji; ➤ Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ➤ Wniosek o wgląd w sytuację rodziny ➤ Inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji.		

<p>Wyniki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Działania organów sprawiedliwości; ➤ Działania Ośrodka; ➤ Działania rodziców/opiekunów. 	Data	Działanie

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA
KURATORSKIEGO NR 1 PRZY SĄDZIE REJONOWYM W ŻARACH**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania (wstaw X w odpowiednie pole)	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszym Ośrodku Kuratorskim?		
2.	Czy znasz treści dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Żarach?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznawać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
5.	Czy zaobserwowałeś/eś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego wychowawcę?		
6.	Czy masz uwagi/sugestie/przemyślenia związane z funkcjonującymi w Ośrodku „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW
ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA MAŁOLETNICH OŚRODKA
KURATORSKIEGO NR 1 PRZY SĄDZIE REJONOWYM W ŻARACH**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania (wstaw X w odpowiednie pole)	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszym Ośrodku Kuratorskim?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4.	Czy byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli jak zareagowałeś/aś?)		
5.	Czy w Ośrodku istnieje problem przemocy lub agresji?		

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE RODZICA/OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH W
OŚRODKU KURATORSKIM NR 1 PRZY SĄDZIE REJONOWYM W ŻARACH**

Ja, ... oświadczam, że zapoznałam/em się ze
„Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie
Rejonowym w Żarach.

.....
Podpis

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI – są to konkretne spisane reguły, zasady, praktyki, które gwarantują, że małoletni w Ośrodku są bezpieczni, nie doznają krzywdzenia ze strony Wychowawców, wolontariuszy a co więcej i rówieśników. Ośrodek Kuratorski ustanowił i wprowadził w życie „Standardy Ochrony Małoletnich” przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.

1. Ośrodek Kuratorski posiada dokument „Standardy Ochrony Małoletnich”.
2. W dokumencie Standardów przed krzywdzeniem zapisane są:
  - 1) procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, wychowawców Ośrodka Kuratorskiego oraz rówieśników;
  - 2) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego które określają sposób jego utrwalania i udostępniania;
  - 3) zasady dostępu małoletniego do Internetu oraz ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami;
  - 4) zasady bezpiecznych relacji wychowawców Ośrodka Kuratorskiego - małoletni, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z małoletnim.
3. Wszyscy wychowawcy Ośrodka Kuratorskiego znają treść dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem.
4. Zapisy zawarte w dokumencie „Standardów Ochrony Małoletnich” przed Krzywdzeniem obowiązują wszystkich Wychowawców Ośrodka Kuratorskiego.
5. Prezes Sądu Rejonowego w Żarach wyznaczył osobę – Kierownika Ośrodka Marlena Rabiega odpowiedzialną (odpowiedzialne) za monitoring realizacji Standardów Ochrony Małoletnich i jego rola oraz zadania są jasno określone.
6. W Sądzie Rejonowym w Żarach jest wyznaczona osoba – **Wojciech Zamorski** odpowiedzialna za monitoring bezpieczeństwa sieci komputerowej w Ośrodku Kuratorskim w Żarach.

**IDENTYFIKACJA POTRZEB INFORMACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH W
OŚRODKU KURATORSKIM NR 1 PRZY SĄDZIE REJONOWYM W ŻARACH**

Obszar	Adresat (np. wychowawcy, rodzice)	Realizacja (np. w ośrodku wewnętrzne, e-learning, w osrodku zewnętrzne,)	Zasoby
Podstawowa wiedza dotycząca praw dzieci oraz ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem.			
Identyfikacja ryzyka krzywdzenia; interwencja prawna.			
Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia.			
Formy pomocy dzieciom krzywdzonym.			
Zagrożenie dzieci w Internecie.			
Narzędzia edukacji dzieci.			
Wychowanie bez przemocy.			
Przemoc rówieśnicza.			